аналітичні компетентності виступають своєрідним «фільтром» інформації, що дозволяє здобувачам вищої освіти адекватно оцінювати достовірність джерел, структурувати знання і формувати глибинне розуміння явищ.

Таким чином, розвиток критичного мислення та аналітичних навичок у здобувачів вищої освіти є фундаментальною складовою сучасного освітнього процесу. Він вимагає комплексного підходу, що поєднує інтерактивні педагогічні технології, практико-орієнтовані завдання, використання інформаційних платформ та психологічну підтримку студентів у процесі роботи з великими обсягами інформації. Лише за таких умов можливо забезпечити не формальне засвоєння знань, а формування високого рівня когнітивної і професійної компетентності, здатності до критичного осмислення інформації та прийняття обґрунтованих рішень, що відповідають вимогам сучасного суспільства та професійного середовища.

УДК 378.147:005.962

СТОРІТЕЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ-МЕНЕДЖЕРІВ

Лисенко О.В, здобувачка,
Крупський О.П., канд. психол. наук, доцент
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Нещодавні дослідження підкреслюють ефективність розповіді історій у розвитку навичок критичного мислення у студентів вищих

навчальних закладів [1, 2, 9]. Сторітелінг, як педагогічна методика, що базується на розповіді історій, довів свою здатність не лише емоційно залучати слухачів, а й сприяти формуванню аналітичних, комунікативних та креативних навичок. Використання цифрового сторітелінгу сприяє одночасному розвитку критичного читання, мислення та саморегульованого навчання. Особливо актуальним є його застосування для підготовки студентів-менеджерів, які в умовах швидких змін та інформаційного перевантаження повинні володіти навичками критичного аналізу та прийняття обґрунтованих рішень [3].

Цікаво, що аналогічні механізми наративної взаємодії спостерігаються і в мотиваційних процесах персоналу медичних закладів. Міфотворення як форма сторітелінгу впливає на формування колективних цінностей, моральної ідентичності та залученості працівників [7]. Такий підхід виявився дієвим у створенні емоційного зв'язку між індивідуальними мотиваційними орієнтирами та стратегічними цілями організації. Таким чином, сторітелінг у навчальному процесі може виконувати не лише освітню, але й соціально-психологічну функцію – формуючи усвідомлене ставлення до професійної ролі та командних цінностей.

Сторітелінг має глибокі історичні корені, сягаючи традиційних методів передачі знань через усні наративи. У сучасній освіті цей метод еволюціонував, інтегруючи цифрові технології та мультимедійні підходи, що робить його особливо ефективним у контексті підготовки фахівців XXI століття. Згідно з дослідженнями [11], розповіді історій активізують когнітивні процеси, спонукаючи студентів до рефлексії та аналізу складних ситуацій з різних перспектив. Цей підхід базується на теорії Jerome Bruner [5], який наголошував на важливості наративів у формуванні сенсу та розумінні світу.

Цифровий сторітелінг, що включає використання відео, аудіо, інтерактивних платформ та програмного забезпечення, значно розширює можливості традиційного методу. Дослідження [1] демонструють, що цей формат сприяє розвитку критичного читання, дедуктивного мислення та саморегульованого навчання, що є особливо важливим для студентів-менеджерів, які працюють із великими обсягами даних. Інтеграція мультимедійних інструментів, таких як Adobe Spark чи Canva, дозволяє студентам не лише сприймати інформацію, а й створювати власні наративи, що стимулює креативність та структуроване мислення.

Ще одним важливим аспектом є поєднання сторітелінгу з обчислювальним мисленням, яке включає декомпозицію проблем, виявлення закономірностей та розробку алгоритмів. Цей підхід, описаний у роботах [8], дозволяє студентам застосовувати логічні структури до створення історій, що особливо корисно в управлінській практиці. Візуальний сторітелінг [10] додає емоційного та когнітивного залучення через використання графіки та інфографіки, що підвищує ефективність сприйняття складних концепцій у STEM-освіті та менеджменті.

Спільне цифрове розповідання історій (collaborative digital storytelling) сприяє розвитку командної роботи та комунікативних навичок [4]. Цей метод передбачає спільне створення наративів у невеликих групах, що дозволяє студентам узгоджувати думки, розподіляти ролі та вести аргументовані дискусії. Такий підхід має пряме відношення до управлінських компетенцій, де вміння працювати в команді є ключовим.

Крім того, критичні історії про сталий розвиток (Critical Sustainability Stories) розширюють можливості сторітелінгу, інтегруючи наукові дані та етичні міркування [6]. Це допомагає студентам моделювати сценарії майбутнього, аналізувати наслідки рішень та розвивати екологічну відповідальність, що є актуальним у контексті сучасних глобальних викликів. Таким чином, сторітелінг у поєднанні з інформаційними

технологіями та міждисциплінарними підходами стає потужним інструментом для формування критичного мислення.

Сторітелінг довів свою ефективність як інструмент розвитку критичного мислення у студентів-менеджерів, особливо в цифровому та візуальному форматах. Метод сприяє формуванню стратегічного мислення, комунікативних компетенцій та емоційного інтелекту, що є критично важливим для майбутніх управлінців. Подальші дослідження можуть зосередитися на довгостроковому впливі та застосуванні новітніх технологій, таких як віртуальна реальність.

Література :

1. Крупський О., Стасюк Ю. Використання сторітелінгу в цифровій епосі: можливості та обмеження. *Тенденції та перспективи розвитку економіки України в умовах сучасних викликів:* матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф., м. Черкаси, 19-20 квіт. 2023 р. С. 99–101. URL: http://csbc.edu.ua/documents/student/190423.pdf#page=100 (дата звернення 25.11.2025).

2. Крупський О., Стасюк Ю. (2023). Сторітелінг як інструмент формування та підтримки організаційної культури в медичних закладах. *Communications and Communicative Technologies*, (23), 134-144. https://doi.org/10.15421/292321

3. Alshaye, S. Digital storytelling for improving critical reading skills, critical thinking skills, and self-regulated learning skills. *Cypriot Journal of Educational Sciences.* 2021. 16(4), 2049–2069. https://doi.org/10.18844/cjes.v16i4.6074

4. Bilici, S., & Yilmaz, R. M. The effects of using collaborative digital storytelling on academic achievement and skill development in biology education. *Education and Information Technologies*. 2024. 29(15), 20243–20266. https://doi.org/10.1007/s10639-024-12638-7

5. Bruner, J. S. Acts of meaning. Harvard University Press. 1990. https://books.google.com/books?id=YHt_M41uIuUC

6. Dales, A., Padfield, R., & Bridge, G. Critical sustainability stories: How communicators can translate the complexity of the climate emergency and shape public narratives. Geoforum. 2024. 150, 103963. https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2024.103963

7. Hromtsev, K., Krupskyi, O. & Stasiuk, Yu. (2025). Mythmaking in motivation of the medical institution staff. Management and Entrepreneurship : Trends of Development, 2(32), 96-109. https://doi.org/10.26661/2522-1566/2025-2/32-07

8. Küçükaydın, M. A., Çite, H., & Ulum, H. Modelling the relationships between STEM learning attitude, computational thinking, and 21st century skills in primary school. *Education and Information Technologies*. 2024. 29(13), 16641–16659. https://doi.org/10.1007/s10639-024-12492-7

9. Lysenko, O. V., Krupskyi, O. P., & Stasiuk, Y. M. (2025). Storytelling as a tool for developing critical thinking in management students. *Market Economy : Modern Management Theory and Practice*, 24(2(60), 85–104. https://doi.org/10.18524/2413-9998.2025.2(60).336740

10. Mou, T.-Y. The practice of visual storytelling in STEM: Influence of creative thinking training on design students' creative self-efficacy and motivation. *Thinking Skills and Creativity*. 2024. 51, 101459. https://doi.org/10.1016/j.tsc.2023.101459

11. Wu, T.-T., Silitonga, L. M., & Murti, A. T. Enhancing English writing and higher-order thinking skills through computational thinking. *Computers & Education*. 2024. 213, 105012. https://doi.org/10.1016/j.compedu.2024.105012